

Vloga bralca Božje besede v mašnem bogoslužju

- ☞ nosi evangelijsko knjigo (nikoli knjige beril), če ni diakona;
- ☞ hodi v sprevodu pred mašnikom, oblečen v albo, nato evangelijsko knjigo položi na oltar;
- ☞ pri ambomu oznanja Božjo besedo (mesto bralca ni v zakristiji, temveč v prezbitariju ali med ljudstvom v cerkvi; ko prečka sredino oltarja, se mu prikloni, poklekovanje ni predvideno);
- ☞ pri branju berila naslova ne bere, temveč začne z: »Berilo iz ...«;
- ☞ bere ali poje psalm z odpevom, če ni psalmista;
- ☞ bere ali poje odpev pred evangelijem;
- ☞ bere prošnje za vse potrebe (če ni diakona ali drugega bralca za ta namen);
- ☞ v primeru, da pri maši ni petja, bere vstopni in obhajilni spev iz mašne knjige - misala.

Potek branja Božje besede

- ☞ Pomemben je prihod k ambonu, ob čemer si ljudje že ustvarijo mnenje. Razpoloženje, ki je v bralcu, uravnava njegov korak in držo telesa. K ambonu naj pristopi s ponižnim srcem in dostojanstveno.
- ☞ Ko pride bralec pred ambon, je priporočljivo, da preleti besedilo in s pogledom vzpostavi stik z občestvom, trenutek tišine pa poveča zbranost.
- ☞ Pri samem branju naj bo bralec pozoren na prej navedena navodila, ki jih je upošteval že v pripravi na branje Božje besede.

Izrazi v bogoslužju, povezani z branjem Božje besede

Lektor

(iz lat. lektor = bralec) služba bralca, tako kot služba akolita, spada k liturgičnim službam. Njegova naloga je, da bere berila med bogoslužnim opravilom. Prav tako lahko bere tudi prošnje za vse potrebe, spev ali psalm.

Bogoslužno leto

da bi nedeljske svete maše v času »med letom« obogatili z več branja Svetega pisma stare in nove zaveze, je določeno »kroženje« beril in evangelijev (leto A po Mateju, leto B po Marku/Janezu, leto C po Luku). Podobno je tudi z branjem beril pri delavniških svetih mašah in molitvenem bogoslužju, kjer se menjavajo branja iz stare in nove zaveze.

Evangelijska knjiga

imenovana tudi evangeliarij, je lepo oblikovana in dragoce-
no okrašena knjiga, ki vsebuje odlomke iz evangelijev.

Lekcionar

(iz lat. lectio = branje) je knjiga Božje besede, beril, evangelijev in psalmov. Pri nas se imenuje Berila in evangelijski, ki jih beremo pri bogoslužju na ambonu in so razdeljena v časovna obdobja bogoslužnega leta.

Besedno bogoslužje

(branje Božje besede, razlaganje, molitev) je Cerkev prevzela iz bogoslužja judovske shodnice, kjer so ob sobotah brali odlomke iz Postave in Prerokov.

Ambon

miza Božje besede, kjer se hranimo z Božjo besedo. Je vzvišen prostor med prezbitarijem in cerkveno ladjo za branje Svetega pisma.

Uredil Gašper M. Otrin sdb, oblikoval Marko Suhi sdb.
Izdal in založil Salve d.o.o. Ljubljana, v letu Svetega pisma 2007.

Njegova vloga in pomen

Bralec Božje besede

Bralec ima pri obhajanju evharistije svojo lastno službo, ki jo more sam opravljati, čeprav so navzoči posvečeni služabniki.

Uvod v mašno knjigo, 2000, 99

Bog me je izbral za bralca svoje - Božje besede

Prvi sad branja Božje besede naj bo spreobrnjenje tvojega srca in novo življenje. Zaradi pogovora z Bogom naj ti zažari obličje, kakor je Mojzesu žarela koža njegovega obličja zaradi pogovora z Bogom. *Prim. 2 Mz 34,29.*

Bralec Božje besede

Bralca Božje besede uvrščamo med posebne Cerkvene službe. Ta ima namreč pri maši svojo lastno službo, ki jo more sam opravljati, čeprav so navzoči pomočniki višjega reda (diakon, duhovnik, škof), zato mora biti za tako veliko službo zares sposoben in dobro pripravljen. Služba branja ni predstojniška, ampak strežniška služba. Bralci naj bi bili mlajši in odrasli, ki so sposobni dojeti naravo razodete Božje besede.

V katoliški Cerkvi poznamo tri vrste bralcev:

- ☞ bralce, ki so prejeli to službo kot pripravniki na duhovništvo;
- ☞ bralce, ki jih v to službo postavi škof ali duhovnik, tudi ti so samo moški;
- ☞ bralce in bralke, ki jih izbere duhovnik, z liturgičnim blagoslovom ali začasno določitvijo.

Kdo bere berila pri bogoslužju

Berilo(a) naj redno bere bralec ali bralka, in sicer laik, ki ima za to primerne sposobnosti in se je na to dobro pripravil. Če je le mogoče, naj se v okviru župnije ali dekanije organizira usposabljanje izbranih laikov za to opravilo.

Sklepni dokument Plenarnega zbora Cerkve na Slovenskem, Ljubljana 2002.

**Potem je Gospod stegnil svojo roko,
se dotaknil mojih ust in rekel:
»Glej, svoje besede polagam v tvoja usta.«**

Kot bralec in oznanjevalec Božje besede

- ☞ se trudim živeti po evangeliju in nauku Cerkve,
- ☞ Božjo besedo oznanjam razumljivo in razločno,
- ☞ se na oznanjevanje skrbno pripravim.

Na vredno oznanjevanje Božje besede se pripravim

- ☞ Daljna priprava
 - Spoznavam Sveto pismo: nastanek, okoliščine.
 - Spoznavam zgradbo svete maše, znamenj pri bogoslužju.
 - Seznanim se s pravili za javno nastopanje (branje v cerkvi ali na javnem prostoru, branje z mikrofonom ali brez njega, branje poezije ali zgodovinskega zapisa) in z zgradbo ter zakonitostmi liturgičnega časa.
 - Branje prilagodim določenim priložnostim (poroka, pogreb).
- ☞ Bližnja priprava
 - Študij odlomka, ki mi je dodeljen za branje. (Prebiram razlage, opombe, ob tem molim. Pozoren sem na sporočilo, bistvo odlomka. Določim si naglase, poudarjene besede, predahe.)
 - Vadim se v glasnem branju: razločnost in razumljivost branja.
 - Zunanje se uredim: dostojna obleka, obutev. Govori namreč celo moje telo.
 - Izgovorjava in artikulacija: pripravim govorni organ, ogrevanje grla, gibanje čeljusti in jezika.
 - Prihod k ambonu in vzpostavitev stika z občestvom.

